

debatt

Opinion, debatt och information, nr1, januari 2009

Utgivare Handikappförbunden

Redaktör och ansvarig utgivare: Ingemar Färm, ingemar.farm@hso.se

Garanterade garantin!

Vårdgaranti och rehabiliteringsgaranti. Två garantier utan garantisedel. Jag vill veta vad som gäller. Är en garanti en garanti?

Som ordförande i Handikappförbunden (eftersom en enskild person inte kan göra en anmälan) gjorde jag igår en anmälan till Marknadsdomstolen om vilseledande marknadsföring. Jag inser att lagen inte är tillämplig på politiska beslut, som får vara hur vilseledande som helst. Det är ändå intressant att jämföra med vad som står i marknadsföringslagen:

”5 § Marknadsföring ska stämma överens med god marknadsföringssed.

6 § Marknadsföring som strider mot god marknadsföringssed enligt 5 § är att anse som otillbörlig om den i märkbar mån påverkar eller sannolikt påverkar mottagarens förmåga att fatta ett välgrundat affärsbeslut.”

Ersätt ordet ”affärsbeslut” med ”beslut att söka vård”, ”beslut att begära rehabilitering för att kunna få ett arbete” eller ”beslut att rösta på ett parti”.

Jag gör också en anmälan till Konsumentombudsmannen, KO, eftersom KO ska stödja konsumenternas intressen. På KOs hemsida står det: ”Konsumentverket/KO kan ingripa mot vilseledande reklam och marknadsföring.”

Låt oss gå till beskrivningen av vårdgarantin, som Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, ger på sin hemsida:

”**Vårdgarantins villkor:** Vårdgarantin reglerar inte *om* vård ska ges eller *vilken* vård som kan komma i fråga. Garantin reglerar endast **inom vilka tidsgränser** man ska erbjudas den vård, som behörig vårdpersonal **beslutat** om i samråd med patienten.

I och med utvidgningen av vårdgarantin har svensk hälso- och sjukvård nu tydliga mål för tillgängligheten i större delen av vårdkedjan.”

Att det inte är fråga om en garanti visas tydligt i skrivningen på SKLs hemsida. Man kan ju också undra över om en garanti kan utvidgas. Antingen är det en garanti eller inte. Ungefär som i Orwells Djurfarmen, där vissa grisar var mer jämlika än andra.

Tillbaka till den svenska verkligheten.

- Ett antal veckor före jul ställde många sjukhus in delar av vård och behandling. Årets pengar hade tagit slut. Människors sjukdomar och behov av behandling hade inte tagit slut. Vadå garanti?

- Nu i januari 2009 har Karolinska m fl sjukhus i Stockholms läns landsting beslutat att inte ta emot nya remisser. Det har därefter ändrats på högre nivå. Ändå undrar man över hur ett sådant synsätt överhuvudtaget kan förekomma i en sjukvård, som ska ge vård på lika villkor till alla. Vadå garanti?

Hur är det med rehabiliteringsgarantin? På SKLs hemsida står det:

”Socialdepartementet och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har tidigare tecknat en överenskommelse om en rehabiliteringsgaranti för evidensbaserade och medicinska rehabiliteringsinsatser i syfte att åstadkomma en återgång i arbete. Överenskommelsen innebär att en rehabiliteringsgaranti successivt kan börja att träda i kraft under 2008 för medicinska behandlingsmetoder där vetenskapligt stöd för effekten återvunnen arbetsförmåga kunnat visas. De stora diagnosgrupperna icke specificerad smärta i rygg, axlar och nacke, samt lindrig eller medelsvår ångest och depression omfattas.”

Innebär det en garanti för ” De stora diagnosgrupperna icke specificerad smärta i rygg, axlar och nacke, samt lindrig eller medelsvår ångest och depression” att få rehabilitering? Nej, absolut inte. För det första gäller det bara de landsting, som är intresserade av att skriva avtal om garantin. För det andra är det i alla fall ingen garanti att alla, som faller inom de definierade grupperna ska kunna få rehabilitering. För det tredje gäller garantin bara vissa diagnoser. Det är alltså ingen allmän rehabiliteringsgaranti utan en ambition att erbjuda rehabilitering till vissa grupper i de landsting, som vill skriva på avtalet. Ett tips till grävande journalister är att kolla i vilka landsting garantin gäller.

Det kan tyckas som en lek med ord. Men eftersom så många människor idag lever i en oerhörd osäkerhet om vad som gäller inom sjukförsäkring, förtidspension, rehabilitering, sjukvård, A-kassa mm är det viktigt med de signaler politikerna skickar ut. Kan jag förlora rätten till sjukpenning eller förtidspension om rehabiliteringsgarantin eller vårdgarantin inte fungerar? Vad händer då? Om jag ska få socialbidrag för min försörjning, måste jag då först göra mig av med min bil, mitt radhus och annat, som jag arbetat ihop till i mitt anletes svett under många år?

Regeringen!

Inför en garanti att ingen ska behöva göra sig av med bostad, bil eller annat, som man sparat till under många år, bara för att man inte får vård, rehabilitering och därmed arbete!

Sundbyberg 27 januari 2009

Ingemar Färm,
Ordförande i Handikappförbunden

**HANDIKAPP-
FÖRBUNDEN**

Detta är Handikappförbunden

Handikappförbunden bildades 1942 av fem handikapporganisationer under namnet Samarbetskommittén för partiellt arbetsföra. Vi består idag av 43 rikstäckande handikapporganisationer med nästan en halv miljon enskilda medlemmar. Vår uppgift är att påverka politiken i för våra medlemmar gemensamma och övergripande frågor.

Handikappförbunden är medlem i European Disability Forum, EDF, och Handikapprörelsens Nordiska Råd, HNR.

Verksamheten leds av en styrelse med Ingemar Färm som ordförande. Kansliet är beläget i Sundbyberg på Sturegatan 4, nära T-bana och järnväg, och leds av generalsekretären Örjan Brinkman. Postadress: Handikappförbunden, Box 1386, 172 27 SUNDBYBERG. Telefon: 08-546 40 400. Fax 08-546 40 444. E-postadresser: fornamn.efternamn@hso.se. Besök vår hemsida www.hso.se om du vill veta mer.